

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W ORZESZU NA LATA 2018-2022**

Orzesze, 2018 rok

Spis treści

Wprowadzenie	3
Ocena funkcjonowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony ofiar przemocy w rodzinie za lata 2012-2017	
I. Podstawy prawne	5
II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	5
III. Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	7
IV. Diagnoza i skala zjawiska przemocy domowej w Gminie Orzesze	8
V. Adresaci i realizatorzy programu	11
VI. Założenia i cele Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Orzesze	12
VII. Przewidywane efekty realizacji programu	15
VIII. Źródła finansowania	15
IX. Sposób monitorowania i sprawozdawczości	15

Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, poglądy, system wartości. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. Kiedy następuje dezorganizacja, rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań, role w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Wśród wielu zatrważających zjawisk obserwujemy jeszcze jedno — przemoc staje się towarem sprzedawanym w licznych programach telewizyjnych, główną atrakcją filmów czy gier komputerowych. Ma swojego „odbiorcę” wśród niemal wszystkich grup wiekowych. Przemoc stała się zatem swoistym rodzajem rozrywki, zabawy. Choć przemoc, agresja jako forma zachowań społecznych istniała od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach, to właśnie obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu, eskalacji przemocy, a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania. Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw, bowiem przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych, takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Precyzyjne zdefiniowanie tego zjawiska nastęrcza wielu problemów interpretacyjnych. Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów – rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego, zaplanowanego na kilka lat programu przeciwdziałania przemocy.

Problem przemocy jest traktowany u nas jako problem społeczny. W 2005 roku przyjęto ustawę - o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”. Zjawisko przemocy ujęto w ramy prawne i określono zadania organów na poszczególnych szczeblach. Był to krok ku podniesieniu świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania zjawiskom przemocy. Przemoc jest zjawiskiem, które w wielu przypadkach nie jest ujawniane. Wymaga ono zajęcia się w sposób zorganizowany, szeroki i zaplanowany na wiele lat w postaci programu. Jego realizacja powinna się przyczynić do poprawy stanu bezpieczeństwa w życiu codziennym.

Ocena funkcjonowania programu za lata 2012-2017

W Gminie Orzesze od 2011 roku funkcjonuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, którego głównymi realizatorami są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu, Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Komisariat Policji w Orzeszu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe z terenu gminy, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy i Prokuratura Rejonowa w Mikołowie oraz organizacje pozarządowe. Realizacja założonych zadań odbywała się we współpracy wszystkich wymienionych instytucji poprzez wymianę doświadczeń, wiedzy nabytej podczas szkoleń, a szczególnie poprzez proces udzielania pomocy w ramach zgłoszonych przypadków przemocy domowej.

Założenie 1.

Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców odbywało się poprzez dystrybucję materiałów dotyczących przemocy domowej, informowanie o możliwych i dostępnych formach pomocy.

Założenie 2.

Zwiększanie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie było realizowane poprzez wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego – m.in. organizację przez gminę imprez skierowanych dla rodziny i społeczności lokalnej, o charakterze sportowym, promującym aktywne spędzanie czasu wolnego, imprez dla rodzin

z dziećmi, np. z okazji Dnia Dziecka czy Dni Orzesza, a także współudział w imprezach integracyjnych (np. organizowanych przez Dom Pomocy Społecznej w Orzeszu).

Podnoszenie wiedzy i umiejętności rodziców w zakresie metod wychowywania bez przemocy sukcesywnie propagowane jest przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, pedagogów szkolnych a także organizacje pozarządowe – zajęcia Szkoły dla rodziców prowadzonej przez Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „Zmiana” w Mikołowie, realizowane również dla mieszkańców Gminy Orzesze.

Założenie 3.

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został powołany przez Burmistrza Miasta w listopadzie 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny, działał jedną kadencję, obecnie został powołany nowy skład na drugą kadencję. Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania określone w programie przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu jest koordynacja wszelkich działań związanych z występowaniem zjawiska przemocy, został powołany na okres 4 lat, działa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, który sprawuje obsługę organizacyjno-techniczną. Do zadań Zespołu należy: przeprowadzanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań ograniczających zjawisko przemocy, podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą, upowszechnianie informacji o instytucjach pomocowych, osobach mogących udzielić pomocy, ochrona ofiar przemocy, podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Stowarzyszenia Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „Zmiana” w Mikołowie. Problemy związane z przemocą diagnozują tworzone grupy robocze. W roku 2012 zgłoszono 37 przypadków przemocy, w 2013 - 18 przypadków, w roku 2014 - 30 przypadków, w 2015 r. zgłoszono 33 przypadki (w tym druga karta w 6 przypadkach), w 2016 roku - 43 przypadki i w 2017 roku 37 przypadków.

Przewodniczący Zespołu powołuje Grupy Robocze, w których udział biorą poszczególni pracownicy instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. Grupy Robocze zaangażowane są w rozwiązywanie problemów, w zależności od stopnia ich złożoności – starając się kompleksowo spojrzeć na problemy danej rodziny, działając poprzez przedstawicieli różnych dziedzin z szerokiej perspektywy. Grupy Robocze jako instrument Zespołu Interdyscyplinarnego bezpośrednio podejmują aktywne działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, spotykając się wraz z osobami, których przemoc dotyczy. Współpraca między poszczególnymi instytucjami układa się pozytywnie, jest ciągle ulepszana i zacieśniana, co ma przyczynić się do efektywnego udzielania pomocy na rzecz rodzin dotkniętych problemem przemocy. Zostały wypracowane zasady współpracy pomiędzy służbami na rzecz szybkiej i skutecznej interwencji. Grupy robocze opierają swoją działalność na obowiązujących przepisach, ich członkowie biorą udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie korzystając również z zewnętrznych źródeł ich finansowania (szkoleń organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, szkolenia Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy szkoleń finansowanych ze środków unijnych, a także branżowych szkoleń dla funkcjonariuszy policji, nauczycieli i pedagogów, kuratorów sądowych). Udział w szkoleniach pozwala nieustannie podnosić poziom wiedzy i umiejętności w zakresie udzielania pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą oraz podejrzanych o stosowanie przemocy, i podejmowania działań do jej zatrzymania, a także rozróżniania cech przemocy od konfliktu rodzinnego i rozstrzygnięcia o zasadności prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”.

Zadanie 4.

Program pomocy i ochrony dla ofiar przemocy w rodzinie realizowany jest poprzez indywidualne plany pomocy, opracowywane w ramach Grup roboczych, mające na celu poinformowanie osoby dotkniętej przemocą o możliwych dla niej formach pomocy i zaznajomieniu z instrumentami prawnymi, z których ma możliwość skorzystać (np. zakaz zbliżania, sądowe zobowiązanie sprawcy przemocy do opuszczenia mieszkania, możliwość skorzystania z miejsc w Ośrodkach wsparcia itp.).

W ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, który oferuje dyżury psychologa i konsultanta do spraw uzależnień, pełni również dyżury członków komisji w zakresie udzielania informacji na temat możliwych form pomocy –

dla osób uzależnionych jak i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, świadcząc pomoc psychologiczną i konsultacje problemów. Na terenie Gminy można również skorzystać z darmowych porad prawnych, udzielanych w ramach codziennych dyżurów, pomoc prawną i psychologiczną dla mieszkańców Gminy Orzesze świadczy również Stowarzyszenie Profilaktyki i Pomocy Psychospołecznej „Zmiana” w Mikołowie oraz pomoc prawną - Stowarzyszenie „Dogma” w Mikołowie.

Stowarzyszenie „Zmiana” dla osób stosujących przemoc domową oferuje udział w programie korekcyjno-edukacyjnym, natomiast dla ofiar przemocy w rodzinie oferuje udział w grupie wsparcia – osoby z terenu Orzesza mogą skorzystać z zajęć w Mikołowie, jak również odbywają się one w Orzeszu i gromadzą stałą grupę kobiet potrzebujących takiej właśnie pomocy.

Dla ofiar przemocy domowej istnieje możliwość skierowania do Ośrodków Wsparcia zapewniających kompleksową pomoc wraz z noclegiem i wyżywieniem, do tej pory z pomocy takiej skorzystała 1 matka z dzieckiem.

I. Podstawy prawne.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie został opracowany m.in. na podstawie:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. Dz 2016 r. poz. 487 z późn. zm.)
4. Ustawy z dnia 15 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 682)
5. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 783, 1458)
6. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. z 2011 Nr 209 poz. 1245)
7. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orzesze na lata 2016-2022 z dnia 17.12.2015 r.
8. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 z dnia 29.04.2014 r.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **przemoc to:**

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny - osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.), a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które występuje na całym świecie. Najczęściej dotyka ona najsłabszych, którzy nie potrafią sami się obronić, przede wszystkim kobiety i dzieci. Przemoc ta jest tym bardziej dotkliwa, ponieważ pochodzi od osób najbliższych, które powinny obdarowywać miłością i gwarantować poczucie bezpieczeństwa. Każdej z wymienionych rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy.

Zjawisko przemocy w rodzinie odkrywa wiele mitów i fałszywych przeświadczeń. Z jednej strony przeszkadzają one w pomaganiu ofiarom przemocy, z drugiej, służą usprawiedliwianiu sprawców. Część błędnych przekonań powoduje, iż ofiary przemocy, uważają, że nie można temu zapobiec, że nie mają na to wpływu. Wbrew powszechnemu mniemaniu przemoc występuje we wszystkich środowiskach rodzinnych. Zdaniem socjologów kulturowo uwarunkowanym źródłem konfliktów rodzinnych jest współczesny model rodziny, który izoluje ją od otoczenia. Sprawia, że rodzina boryka się sama ze swymi problemami, bez wsparcia z zewnątrz. Rodzina w swojej naturze zawiera wiele czynników konfliktogennych. Jednym z nich jest fakt skupienia różnych płci, temperamentów, osobowości, potrzeb zainteresowań czy doświadczeń jednostek w rodzinie.

Istnieje wiele określeń zjawiska przemocy. Według J. Merlibrudy przemocą domową na gruncie psychologii określa się: „każde działanie lub rażące zaniedbanie dokonane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę siły lub władzy i powodujące u ich ofiar szkody lub cierpienia, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne bądź psychiczne”. Określenie to obejmuje zarówno małżonków, partnerów, dzieci, rodzeństwo, rodziców i starszych członków rodziny. Grupą krzywdzoną są osoby słabsze i starsze. Jest to szczególnie widoczne, gdy zmienia się proporcja kondycji między nimi a agresorem na ich niekorzyść.

Przemoc domowa:

- ✓ jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą;
- ✓ narusza prawa i dobra osobiste ofiary - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- ✓ powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczną, obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne.
2. Przemoc psychiczną, która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych.
3. Przemoc seksualną, działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszającą intymność pożycia.
4. Przemoc ekonomiczną, dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy.

Tabela nr 1. – Rodzaje i formy przemocy.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy
Przemoc psychiczna	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb
Przemoc seksualna	sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych
Przemoc ekonomiczna	niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia

III. Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podmioty wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazane do realizowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty” to:

1. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
2. Gminna Komicja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Policja
4. Publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia
5. Placówki oświatowo-wychowawcze.

Każda z wymienionych instytucji w ramach swoich kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielenia wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” **pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:**

- 1) Diagnostuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) Udziela kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całonocnej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach procedury przedstawiciel **gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:**

- 1) diagnostuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) udziela kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udział w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach procedury **funkcjonariusz Policji:**

- 1) udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy;
- 2) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- 4) przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

W ramach procedury **przedstawiciel ochrony zdrowia:**

każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie. Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta - A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

Przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny.

W ramach procedury **przedstawiciel oświaty:**

podejmuje działania, o których mowa w § 11 pkt 2 lit. a i c oraz pkt 3 i 5 Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”; diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci; udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

IV. Diagnoza i skala zjawiska przemocy domowej w Gminie Orzesze.

Liczba mieszkańców Orzesza na dzień 31.12.2017 r. wynosi 20283 osoby, z tego 9981 mężczyzn i 10302 kobiety. Z danych statystycznych krajowych wynika, że sprawcami przemocy są najczęściej mężczyźni w 95%, kobiety zaś w 5%. Najmniej danych jest na temat przemocy stosowanej wobec

dzieci, ludzi niepełnosprawnych i w podeszłym wieku. Z reguły uważa się, że kobieta i dzieci z reguły przyjmują postawę podporządkowaną w hierarchii rodziny. W tym ujęciu celem przemocy stosowanej przez mężczyzn jest kontrolowanie innych członków rodziny. Jest też formą przyzwolenia na stosowane metody zachowań i kontrolowania innych, które nie są karane. Przemoc w rodzinie jest trudniejsza do wykrycia i łatwiejsza do stosowania. Jest też tematem wstydlivym. Psychologiczne wyjaśnienia przemocy w rodzinie koncentrują się wokół szczególnych cech indywidualnych wrodzonych mających podłoże psychopatologiczne. Określa się wtedy stopień wrogości, agresywności, temperamentu i ujawniania gniewu. Wyróżnia się osoby, które mają szczególne predyspozycje do stosowania przemocy, są to osoby, które mają zakłócony sposób postrzegania osób zależnych od siebie, trudności w radzeniu sobie z agresją, która wynika z niedojrzałości emocjonalnej, depresji, bądź doświadczanej w dzieciństwie przemocy i zaniedbań.

Z badań wynika, że nadużywanie alkoholu i alkoholizm są przyczynami współistniejącymi z przemocą podobnie jak wiele innych zjawisk. Obecność przemocy w rodzinie wpływa na sytuację dzieci. U nich stwierdza się wiele zaburzeń zachowania i psychicznych takich jak wagarowanie, agresywne zachowanie w domu i szkole, zaburzenia lękowe i inne. Ofiary przemocy mają niską samoocenę, są bierne, nie potrafią sobie poradzić, są uzależnione od swoich sprawców (materialnie i formalnie), mają poczucie winy, towarzyszy im niepokój i depresja, izolują się, podporządkowują się za wszelką cenę, usprawiedliwiają postępowanie sprawcy, chorują na skutek silnego stresu i popadają w alkoholizm lub uzależnienie od narkotyków. Przyczyny przemocy domowej są wieloaspektowe i wymagają analizy w kontekście relacji istniejących w rodzinie.

Na tych relacjach koncentrują się działania prewencyjne takie jak: zapobieganie, leczenie i opanowanie przemocy w rodzinie. Z danych statystycznych naszego miasta w okresie ostatnich lat tzn. od 2012 do 2017 r. wynika, że najczęściej przypadków przemocy zanotowano w 2016 r., gdzie dotyczyła ona 41 rodzin (3 karty dotyczyły tej samej rodziny). Można również zauważyć wzrost liczby kolejnych Niebieskich Kart zakładanych w rodzinach, gdzie procedura już się toczy, co świadczy o zwiększeniu świadomości i wzywaniu kolejnej domowej interwencji policji.

Tabela nr 2. Ilość założonych „Niebieskich Kart” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów:

Liczba założonych Niebieskich Kart		Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Liczba założonych Niebieskich Kart Ogółem:		37	18	30	33	43	37
W tym założonych przez:	Policję	22	8	19	25	36	30
	Pomoc społeczną (MOPS, PCPR)	12	8	9	8	6	4
	Oświatę	0	2	2	0	1	2
	Gminną Komisję Rozwiązyw. Problemów Alkoholowych	2	0	0	0	0	1
	Służbę zdrowia	1	0	0	0	0	0
Liczba Niebieskich Kart założonych jako kolejne zdarzenie w rodzinie		1	1	4	6	4	6

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu

Zespół Interdyscyplinarny najczęściej otrzymuje informację na skutek interwencji Policji, która jest dominującą instytucją w zakładaniu Niebieskich Kart, drugie miejsce w zgłaszaniu przypadków przemocy zajmuje pomoc społeczna – zarówno pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jak i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Zdajemy sobie sprawę z tego, że powyższe dane nie odzwierciedlają w całości problemu. Część spraw pozostaje w czterech ścianach i jak dotąd nie ujrzała światła dziennego, bo nie doszło do interwencji. Z danych powyższych wynika, że zjawisko przemocy

na przestrzeni ostatnich kilku lat ma tendencję wzrostową i na skutek szeroko zakrojonej akcji edukacyjnej, promowanej przez media i instytucje, może nadal wzrastać.

Liczba mieszkańców w gminie Orzesze wynosi 20283 - stan na dzień 31.12.2017 r. Z analizy danych statystycznych dotyczących Niebieskich Kart wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej.

Tabela nr 3. Liczba sprawców i ofiar przemocy w rodzinach.

Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Liczba sprawców		18	31	33	43	41
W tym	Kobiety	2	4	2	3	6
	Mężczyźni	16	27	31	40	35
Liczba ofiar		18	31	33	43	39
W tym	Kobiety	14	23	30	36	31
	Mężczyźni	2	4	2	4	5
	Dzieci	2	4	1	3	4

Zródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu

Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc którejś z zajmujących się tym problemem instytucji.

Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wnikać w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu. Incydenty przemocy wewnątrzrodzinnej są dość łatwe do ukrycia w początkowej fazie występowania. Trzeba podkreślić, iż przemoc nie jest rozwiązaniem konfliktów rodzinnych i bezpośrednia reakcja na nią, jak również długotrwałe jej skutki przyczyniają się do wewnętrznego rozbicia rodziny. Z tego powodu ważne jest by osoba doznająca przemocy w miarę możliwości jak najszybciej uzyskała dostęp do profesjonalnego wsparcia psychologicznego.

Czynniki ryzyka wystąpienia przemocy

W literaturze wyróżniono czynniki, które określają prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w rodzinie: dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia, nadużywanie alkoholu lub środków psychoaktywnych, status zawodowy partnerów, status socjoekonomiczny, duże różnice w statusie społecznym partnerów zwiększają ryzyko przemocy.

Sytuacja materialna, zawodowa oraz status socjoekonomiczny partnerów nie determinują bezpośrednio wystąpienia przemocy. Ryzyko wystąpienia przemocy zwiększa dopiero korelacja tych czynników z innymi czynnikami np. występowaniem przemocy w rodzinie pochodzenia. Zdefiniowano także czynniki stresujące oraz środowiskowe, związane są z czynnikami interpersonalnymi funkcjonującymi wewnątrz rodziny, spośród których wyróżniono podstawowe czynniki stresogenne:

- relacje pomiędzy osobami sprawującymi opiekę nad osobami zależnymi w rodzinie: związek małżeński, konflikty małżeńskie, rodzina zrekonstruowana, konkubinaty, rodzina w separacji lub samotny rodzic;

- stosunek do dzieci i osób w podeszłym wieku (osób zależnych) pozostających pod opieką: odstęp czasu pomiędzy narodzinami kolejnych dzieci, wielkość rodziny, spełnianie oczekiwań osób pozostających pod opieką;
- złe warunki mieszkaniowe, bezrobocie, ubóstwo, izolacja społeczna, zagrożenie autorytetu opiekuna, system wartości, samoocena;
- stres wywoływany przez osoby zależne: konieczność opiekowania się osobą chorą, upośledzoną fizycznie lub umysłowo, kapryśną, niezrównoważoną emocjonalnie lub bardzo wymagającą.

Jeśli negatywne relacje w rodzinie, niepokój i brak poczucia bezpieczeństwa nie chronią przed skutkami stresu, może dojść wówczas do gwałtownej napaści fizycznej i emocjonalnej. Brak interwencji oraz niska dolegliwość sankcji stosowanych przez rodziną wobec sprawcy (na ogół ma on dominującą pozycję w rodzinie) może prowadzić do nasilania się epizodów przemocy. Konsekwencją jest wykreowanie sytuacji określanej mianem spirali przemocy. Przemoc staje się częstym i łatwo dostępnym sposobem na radzenie sobie ze stresującymi sytuacjami w rodzinie. Duże znaczenie dla trwania przemocy przypisuje się brakowi wsparcia społecznej osoby jej doświadczającej polegającemu na akceptacji społecznej przemocy. Opiera się ona na funkcjonowaniu w opinii publicznej wielu mitów na temat przemocy w rodzinie. Najczęstsze tego typu mity dotyczą:

- pozytywnego, wychowawczego wpływu bicia dzieci na ich przyszłe, dorosłe życie tzw. „wyjście na ludzi”,
- konieczności utrzymywania za wszelką cenę jedności rodziny – rodziny rozbite są niemile widziane w społeczeństwie,
- utrzymywanie lojalności wobec rodziny – osoba poszukująca pomocy „na zewnątrz” jest „zdrajcą”,
- problemy rodzinne należy „załatwiać” w rodzinie,
- kobieta ma spełniać wolę partnera i być jemu podporządkowana, jest opiekunką rodziny.

Funkcjonujące w społeczeństwie mity i stereotypy w sposób znaczny utrudniają uzyskanie pomocy z zewnątrz, a tym samym utrudniają zatrzymanie procesu przemocy w rodzinie.

V. Adresaci i realizatorzy programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dotyczy osób zamieszkujących na terenie gminy Orzesze.

Skierowany jest przede wszystkim do:

- rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- rodzin i osób zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą, m.in. pracowników socjalnych (MOPS, PCPR), policjantów, kuratorów sądowych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, strażników miejskich, pedagogów szkolnych, przedstawicieli służby zdrowia, pracowników świetlic profilaktyczno-wychowawczych, przedstawicieli prokuratury, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Realizatorzy Programu:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu,
2. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Placówki oświatowe na terenie gminy,
4. Placówki służby zdrowia,
5. Komisariat Policji w Orzeszu,
6. Sąd Rejonowy w Mikołowie,
7. Prokuratura Rejonowa w Mikołowie,
8. Inne instytucje i organy, które podejmują działania w zakresie przemocy w rodzinie.

VI. Założenia i cele Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Orzesze.

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła osoba doznająca przemocy.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Orzesze

Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

Cele szczegółowe	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1.1. Ścisła współpraca z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Orzesze	MOPS Orzesze, Komisariat Policji w Orzeszu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki Oświaty	Budżet Miasta	1. Liczba jednostek współpracujących w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego
	1.2. Szybkie i skuteczne podejmowanie działań w celu kompleksowej pomocy	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Kuratorzy sądowi	Budżet Miasta	1. Liczba osób i rodzin objętych działaniami pomocowymi
	1.3. Wypracowanie procedur podejmowanych wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie indywidualnej dla każdego przypadku planu działania	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Kuratorzy sądowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet Miasta	1. Liczba stworzonych planów działania
	1.4. Kierowanie ofiar i sprawców do odpowiednich specjalistów	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Służby Zdrowia Kuratorzy sądowi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych	Budżet Miasta	1. Liczba osób, rodzin, które skorzystały z pomocy specjalistycznej
	1.5. Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których doszło do przemocy	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Kuratorzy sądowi	Budżet Miasta	1. Liczba rodzin, w których prowadzony jest monitoring prowadzonej procedury Niebieskiej Karty
	1.6. Regularne prace Zespołu Interdyscyplinarnego odbywające się poprzez spotkania zarówno w Zespole, jak i tworzonych przez niego Grupach Roboczych	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Kuratorzy sądowi Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba protokołów z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego 2. Liczba spotkań grup roboczych 3. Liczba protokołów z posiedzeń grup roboczych

Cele szczegółowe	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
2. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.	2.1. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty,	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych	Budżet Miasta	1. Liczba założonych Niebieskich Kart
	2.2. Poradnictwo specjalistyczne (kierowanie do odpowiednich specjalistów: prawnika, terapeuty, Ośrodka Interwencji Kryzysowej i innych)	MOPS Orzesze Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	2. Liczba osób które skorzystały z pomocy specjalistów
	2.3. Podejmowanie działań zmierzających do udzielenia bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą - w razie konieczności	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych	Budżet Państwa Budżet Miasta	1. Liczba osób i rodzin którym udzielono schronienia
	2.4. Udzielenie pomocy finansowej, żywnościowej i rzeczowej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb rodziny dotkniętej przemocą.	MOPS Orzesze Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta Środki pochodzące z projektów unijnych	1. Liczba rodzin z problemem przemocy domowej objętych pomocą finansową MOPS 2. Liczba rodzin objętych programem POPŻ.
3. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej oraz podejmowanie działań w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.	3.1. Utworzenie tablic informacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, szkołach i placówkach opieki zdrowotnej oraz umieszczanie tam informacji na temat zjawiska przemocy domowej	MOPS Orzesze Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia	Budżet Miasta	1. Liczba utworzonych tablic informacyjnych
	3.2. Dystrybucja plakatów, ulotek i broszur dotyczących zjawiska przemocy rodzinie i możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy na terenie Gminy Orzesze i Powiatu Mikołowskiego (w latach kolejnych, w zależności od posiadanych środków)	MOPS Orzesze Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych	Budżet Miasta	1. Liczba utworzonych materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym
	3.3. Upowszechnianie informacji na temat przeciwdziałania przemocy na stronie internetowej	MOPS Orzesze Urząd Miejski	Budżet Miasta	1. Liczba umieszczonych informacji na stronach internetowych,
	3.4. Prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicach	Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba przeprowadzonych zajęć w szkołach i świetlicach. 2. liczba uczestników zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicach

Cele szczegółowe	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
4. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych	4.1. Udzielanie wsparcia ofiarom przemocy (emocjonalnego, psychologicznego, prawnego)	MOPS Orzesze Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia
	4.2. Gromadzenie i udostępnianie informacji na temat instytucji i organizacji udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Placówki Służby Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba wydanych formularzy Niebieskiej Karty – część B
	4.3. Przekazywanie informacji o sytuacji w rodzinach w celu ich ochrony i pomocy wynikającej z przepisów prawa organom Sądu i Prokuratury.	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych	Budżet Miasta	1. Liczba rodzin wobec których przekazano informację do Sądu Rodzinnego 2. Liczba rodzin, wobec których przekazano informację do Prokuratury Rejonowej.
	4.4. Udział w terapii indywidualnej lub grupowej	MOPS Orzesze Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba ofiar przemocy biorących udział w grupach wsparcia 2. Liczba ofiar przemocy biorących udział w terapii indywidualnej.
5. Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.	5.1. Gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy edukacyjno – korekcyjne wobec sprawców przemocy	MOPS Orzesze Komisariat Policji w Orzeszu Placówki Oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba sprawców przemocy korzystających z programów edukacyjno – korekcyjnych
	5.2. Udział sprawców przemocy w terapii indywidualnej	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi.
	5.3. Izolowanie sprawców przemocy	Komisariat Policji w Orzeszu Sąd Rejonowy w Mikołowie Prokuratura Rejonowa w Mikołowie	Budżet Państwa Budżet Miasta	1. Liczba izolowanych sprawców – objętych zakazem zbliżania 2. Liczba izolowanych sprawców – objętych nakazem opuszczenia mieszkania 3. Liczba izolowanych sprawców – osadzonych w areszcie śledczym, zakładzie karnym

VII. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
8. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.

VIII. Źródła finansowania.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Orzesze i wpisuje się w Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020 oraz Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orzesze na lata 2016-2022.

IX. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.

Monitoring będzie polegał na zebraniu danych w zakresie zrealizowanych zadań w ramach programu przez koordynatora programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu.

Burmistrz Miasta Orzesze przedłoży sprawozdanie z realizacji Programu Radzie Miejskiej w terminie do końca I kwartału każdego roku.